

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 8C/3/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3717200608
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Irikovská
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2018:3717200608.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Annou Irikovskou v právnej veci žalobcu: Y. M., A.. XX. X. XXXX, W. F. S. XXX, právne zastúpený: JUDr. Dušan Divko, advokát, spol. s r.o., Šoltésovej 346/1, Považská Bystrica, IČO 36 860 654 proti žalovanej: Slovenská republika - Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, Štúrova 2, Bratislava, IČO: 00 166 481, v konaní o náhradu škody, takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi 639,49 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania od 17. 11. 2016 do zaplatenia, všetko do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd konanie v časti o zaplatenie 82,42 Eur s prísl. z a s t a v u j e .

Vo zvyšku súd žalobu z a m i e t a .

Žalobca m á nárok na náhradu trov konania voči žalovanej, ktorá je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania a právneho zastúpenia v rozsahu 75,06 % do 30 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým bude rozhodnuté o výške náhrady trov konania. O výške náhrady trov konania, o ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré po právoplatnosti tohto rozsudku vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca v podanej žalobe uviedol, že bol Okresným riaditeľstvom polície, odbor kriminálnej polície Považská Bystrica, obvinený na základe uznesenia ČVS:ORP-129/1Vys-PB-2014 pre prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal dňa 28.3.2014 prostredníctvom JUDr. S. sťažnosť, ktorú však Okresná prokuratúra Považská Bystrica zamietla. Následne po ukončení vyšetovania Okresná prokuratúra Považská Bystrica dňa 25. 6. 2015 podala na Okresný súd obžalobu pod č. Pv1082/14/3306-20. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 2T166/2014-149 zo dňa 11. 11. 2014 bola žalobca spod obžaloby oslobodený. Dôvodom oslobodzovacieho rozsudku bola skutočnosť, že sa preukázalo, že daný skutok nie je trestným činom. Proti tomuto rozsudku Okresná prokuratúra Považská Bystrica dňa 23. 1. 2015 podala odvolanie pod č. Pv278/14/3306-26. Krajský súd Trenčín rozhodnutím č. k. 23To/22/2015 zo dňa 21. 9. 2015 odvolanie okresnej prokuratúry ako nedôvodné zamietol. Žalobca v žalobe uviedol, že mu ako obvinenému vznikla s daným trestným stíhaním škoda titulom vynaložených trov obhajoby, pričom sa jednalo o nutnú obhajobu, keďže bol mladistvý. Advokátku JUDr. N. S. mu zvolila jeho matka, ktorá jej aj dňa 2.4. 2014 zaplatila trovy (zálohu) vo výške 500 Eur. JUDr. S. v prvostupňovom konaní vykonala 7 úkonov v hodnote úkonu 67 Eur. S pripočítaním režijného paušálu 7x 8,04 Eur trovy obhajoby v prvostupňovom konaní predstavovali sumu 525,28 Eur. JUDr. S. v súvislosti s ukončením obhajoby v trestnom konaní mu oznámila špecifikáciu trov obhajoby a zároveň tiež to, že zložená záloha 500 Eur je pre ňu postačujúca a zvyšok nebude požadovať. Nový obhajca, ktorého si žalobca zvolil - U.. T. T. spol.

s r.o., ho zastupoval v odvolacom konaní, s čím vznikli trovy obhajoby za 3 úkony právnej pomoci po 60,11 € (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 9.2.2015, vyjadrenie na odvolanie zo dňa 4.2.2015, obhajoba na verejnom zasadnutí dňa 21. 9. 2015), stratu času 4x 0,5 hod po 13,98 Eur, cestovné, pri použití služobného motorového vozidla P.-W. I. XXX, Š. F. XXX W. vo výške 76,76 € : Celkom trovy obhajoby v druhostupňovom konaní vznikli vo výške 313,01 Eur, ktoré, podľa vyjadrenia žalobcu, zaplatil tak, že dňa 17. 2. 2015 zaplatil sumu 250 Eur a dňa 21. 9. 2015 sumu 69,46 Eur. Hoci spolu zaplatil sumu 319,46 Eur, uplatňuje si tieto trovy obhajoby len vo výške 313,01 Eur. S pripočítaním vyplatených trov obhajoby JUDr. S., preto žalobca žiadal náhradu škody vo výške 813,01 Eur.

2. Žalobca v žalobe poukázal na to, že v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. v platnom znení je zodpovednosť na orgáne konajúcom v mene štátu, ktorým v tomto prípade je Generálna prokuratúra SR, čo vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f/ cit. zákona. Poukázal na to, že v prípade ak v trestnom konaní, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením obžalovaného, prokurátor zamietol sťažnosť proti uzneseniu vyšetrovateľa PZ a podal v trestnej veci obžaloby príslušnému súdu, je orgánom konajúcim v mene štátu vo veci náhrady škody Generálna prokuratúra, čo vyplýva aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 10. 2015 8Cdo 289/2014. Napriek tomu žalovaná listom zo dňa 19. 11. 2016 po predbežnom prejednaní žiadosti o náhradu škody zaujala názor, že právoplatné oslobodenie žalobcu spod obžaloby bolo odôvodnené výlučne na inom vyhodnotení dôkazov a prijatí iných skutkových záverov a nie na konštatovaní porušenia práva na obhajobu obvineného, resp. iných procesných práv obvineného. Žalobca uviedol, že s týmto právnym názorom žalovanej sa nemôže stotožniť, pretože oslobodenie spod obžaloby v zmysle platnej súdnej judikatúry znamená, akoby došlo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia, a preto z týchto právnych hľadísk požaduje súdnu ochranu. Žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu 813,01 Eur spolu s 5 %-ným úrokom z omeškania od 17. 11. 2016, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Žalovaná žiadala žalobu v celom rozsahu zamietnuť. S poukazom na to, že pri osvedčení nároku na náhradu škody musia byť preukázané všetky atribúty vzniku zodpovednosti štátu za škodu tak, že musí byť jasne preukázaný nesprávny úradný postup orgánu verejnej správy, alebo musí byť rozhodnutie orgánu verejnej moci pre nezákonnosť zrušené príslušným orgánom, taktiež musí byť jednoznačne preukázaný vznik škody a príčinná súvislosť vo vzťahu k vzniku nároku na priznanie nemajetkovej ujmy, musia byť taktiež splnené atribúty vzniku zodpovednosti štátu za vznik uplatneného nároku. Žalovaná tiež poukázala na to, že musí byť jednoznačne preukázané, že v príčinnej súvislosti buď v dôsledku nesprávneho úradného postupu orgánu verejnej moci resp. príčinnej súvislosti s rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktoré pre nezákonnosť bolo zrušené, došlo k zásahu do osobnostných práv poškodeného a v dôsledku čoho by v priamej príčinnej súvislosti vznikol poškodenému nárok na priznanie nemajetkovej ujmy. Nepostačuje iba pravdepodobný záver a splnenie niektorej z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za škodu, resp. vzniku nároku na priznanie nemajetkovej ujmy. Orgány činné v trestnom konaní konali v predmetnej trestnej veci v súlade so zákonom a svojimi povinnosťami v zmysle trestného poriadku. Vyšetrovateľ Okresného riaditeľstva policajného zboru v Považskej Bystrici uznesením ČVS:ORP-129/1Vys-PB-2014 zo dňa 28.2.2014 začal trestné stíhanie a súčasne vzniesol obvinenie vtedy mladistvému žalobcovi pre prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla na tom skutkovom základe, že tento si dňa 21.2. 2014 v čase okolo 18,30 hod v mieste svojho trvalého bydliska zo stolíka v jedálni zobral kľúč od vozidla Š. E. B.: F. W., majiteľom ktorého je U. Q., ktoré bolo zaparkované vo dvore a následne na tomto vozidle do 18,45 hod jazdil po obci F. S. Č. Q., a to bez vedomia a súhlasu majiteľa vozidla, k čomu sa vtedy maloletý obvinený doznal, svoje konanie oľutoval, a preto aj požiadal prokurátora o konanie o dohode o vine a teste. Taktiež nebolo pochyb, že svedkyňa - poškodená a bezpodielová spoluvlastníčka vozidla B. Q. vo výpovedi pred vyšetrovateľom uviedla, že jej vnuk nemal súhlas k tomu, aby s vozidlom vykonal jazdu. Po skončení vyšetrovania prokurátorka Okresnej prokuratúry podala obžalobu na mladistvého Y. M. pod sp. zn. Pv278/14/3306-13. Následne okresný súd na hlavnom pojednávaní dňa 11. 11. 2014 oslobodil mladistvého M. spod obžaloby s tým, že skutok nie je trestným činom. V odôvodnení rozsudku okrem iného poukázal na to, že obžalovaný mladistvý sa domnieval, že auto patrí jeho babke B. Q., od ktorej si však súhlas nepýtal, lebo bol v presvedčení, že by mu súhlas dala a chcel len vyskúšať, či by auto dokázal riadiť. Súd vzal do úvahy najmä pozmenenú výpoveď poškodenej - bezpodielovej spoluvlastníčky vozidla, ktorá nakoniec uviedla, že súhlas svojmu vnukovi na jazdu vozidlom dala, aj keď v čase činu nebola doma. Malo sa jednať o akýsi súhlas s touto činnosťou danou ešte v minulosti, pričom svedkyňa dodala, že ak by bola zistila ako prvá, že jazdu vykonal jej vnuk, nebola by to oznamovala polícii. Prokurátorka podala po vyhlásení rozsudku na hlavnom pojednávaní odvolanie proti rozsudku v neprospech obžalovaného

mladistvého, pričom v odôvodnení poukázala na všetky rozpory v zisteniach súdu, ako aj na to, že svedkyňa B. Q. až pred súdom potvrdila, že jej vnuk obžalovaný ml. M.Š. mal jej súhlas na vykonanie jazdy. Krajský súd však odvolanie ako nedôvodné zamietol. Žalovaná poukázala na to, že z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že konajúci prokurátor postupoval a rozhodoval v trestnom konaní v súlade s trestným zákonom a trestným poriadkom, obžalovaný mladistvý M. bol súdom oslobodený spod obžaloby prokurátora iba z dôvody zmenenej výpovede svedkyne. Keďže súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že mladistvý obvinený používal cudzie motorové vozidlo, tak došlo k naplneniu znakov trestnej činnosti majetkového charakteru, pričom súd konštatoval, že sa jedná o závažnosť malú, keďže sa to stalo v rámci rodinných vzťahov. Žalovaná poukázala tiež na to, že na hlavnom pojednávaní svedkyňa najskôr uvádzala, že nedala súhlas svojmu vnukovi a následne až pod ťarchou otázok nakoniec pripustila a prehlásila, že jej vnuk mal súhlas k tomu, aby jazdu vykonal. Žalobca teda v konečnom dôsledku síce bol oslobodený spod obžaloby, teda zo skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, ale žiadne z vydaných rozhodnutí v rámci uvedeného trestného konania nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť, ani v prípravnom konaní a ani v konaní pred súdom. Extenzívny výkladom zákona č. 214/2003 Z. z. bol síce judikatúrou prijatý záver, že z pohľadu nároku na náhradu škody má rovnaký význam ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť aj zastavenie trestného stíhania, resp. oslobodenie spod žaloby, avšak uvedený záver nemôže byť prijatý absolútne a bezvýhradne. Za nezákonné nemôže byť automaticky považované každé začaté trestné stíhanie, resp. každé vznesenie obvinenia, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu obvineného resp. obžalovaného bez posúdenia a zohľadnenia osobitosti prípadu. V danom prípade v predmetnej trestnej veci v čase vydania uznesenia o vznesení obvinenia orgánmi činnými v trestnom konaní voči žalobcovi ako aj v čase podania obžaloby boli splnené všetky zákonné predpoklady na takýto postup. Okresný súd Považská Bystrica podanú obžalobu prijal. Žalovaná poukázala na to, že prokuratúra je povinná podať obžalobu, pokiaľ existuje dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, nerozhoduje o vine, resp. nevine obžalovaného. V predmetnej veci až v priebehu hlavného pojednávania svedok preukazujúci spáchanie skutku zmenil svoju výpoveď oproti výpovedi z prípravného konania, čím zmenil existujúci stav v čase podanej obžaloby. Všetky skutočnosti nasvedčovali tomu, že obžalovaný spáchal daný skutok a to, že obžalovaný bol následne oslobodený spod obžaloby automaticky neznamena, že celé konanie, ktoré tomuto predchádzalo, bolo nezákonné. Nasvedčuje tomu aj samotné prijatie obžaloby súdom, priebeh trestného konania ale aj to, že maloletý obžalovaný požiadal prokurátora o dohodu o vine a trestne, pričom základným predpokladom takejto dohody je priznanie obvineného a oľutovanie skutku, čo aj z výpovede obžalovaného vyplynulo. Bolo iba v právomoci súdu, ako vyhodnotil procesnú situáciu, ktorú následne vyhodnotil v prospech obžalovaného. Žalovaná v tejto súvislosti poukázala na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. US163/2013 z 13. 11. 2013, podľa ktorého vydanie uznesenia o vznesení obvinenia nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa z rôznych dôvodov nepotvrdila. V danom kontexte žalovaný poukázal aj na rozhodnutie ESLP vo veci D. proti Českej republike (sťažnosť č. 57404/08) z 20. júna 2013, ktorý vo svojom rozhodnutí konštatuje, že zlučiteľnosť zásahu pri vedení trestného konania voči určitej osobe vyžaduje, aby bol zásah zákonný, vo všeobecnom záujme a bol primeraný. V danom prípade nič nenasvedčuje tomu, že by postup prokurátora bol nezákonný. V predmetnom rozhodnutí ESLP je konštatované, že dôkazné požiadavky, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba uznaná vinnou, sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré je treba splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná. Zvyčajne v danom štádiu sa jedná iba o dôvodné podozrenie, že osoba spáchala trestný čin, z toho dôvodu teda môžu existovať prípady dôvodného podozrenia, ktoré pri súdnom konaní nevyústia do odsúdenia. Žalovaná opätovne zdôraznila, že orgány činné v trestnom konaní vrátane prokuratúry konali zákonne, v súlade s dokazovaním vykonaným v prípravnom konaní a vydanými uzneseniami zo strany orgánov činných v trestnom konaní. Nedošlo k porušeniu základných zásad trestného konania. Žalovaná z uvedených dôvodov žiadala žalobu zamietnuť.

4. Žalovaná taktiež namietala nedôvodnosť duplicitne požadovanej náhrady za prevzatie veci a prípravu zastúpenia, keď najskôr obhajobu vykonávala U.. S. a neskôr Advokátska kancelária U.. T. T., pričom za úkon prevzatie veci a prípravu pojednávania bola už uplatnená odmena v prípade právneho zástupcu JUDr. N. S., a teda išlo by o duplicitné priznanie trov. Podľa názoru žalovanej nebola objektívne daná dôvodná zmena právneho zastúpenia, rovnako žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom ani účasť na vyčíslených úkonoch a ani uhradenie vyúčtovanej sumy právnenému zástupcovi. Žalovaná zároveň poukázala na to, že škoda nevznikla žalobcovi ale jeho matke, ktorá za neho platila predmetné trovy.

5. Tunajší súd po zhodnotení dokazovania, ktoré vykonal oboznámením príjmového pokladničného dokladu zo dňa 2. 4. 2014 o vyplatení 500 Eur U.. S., listu advokátky U.. N. S. zo dňa 3. 9. 2015, ktorým oznámila žalobcovi ukončenie obhajoby a vyčíslenie trov právneho zastúpenia, výpisu z účtu právneho zástupcu žalobcu zo dňa 28. 2. 2015 ako dôkazu o zaplatení trov vo výške 250 Eur, pokladničného dokladu č. 0001 zo dňa 21. 9. 2015 o zaplatení sumy 69,46 Eur právnemu zástupcovi žalobcovi, žiadosti žalobcu zo dňa 30. 9. 2016 o náhradu škody adresovanej Generálnej prokuratúre SR, listu Generálnej prokuratúry SR č. VI/4 Gc 152/16/1000-5 zo dňa 9. 11. 2016, oboznámením sa s obsahom s relevantnými listinnými dôkazmi a rozhodnutiami v trestnom spise sp. zn. 2T 166/2014, vo veci rozhodol rozsudkom tak, že žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania.

6. V dôvodoch tohto prvého rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že mal za preukázané, že navrhovateľ požiadal listom zo dňa 30. 9. 2016 o predbežné prerokovanie svojho nároku na náhradu škody Generálnu prokuratúru SR a táto mu listom zo dňa 9. 11. 2016 oznámila, že jeho žiadosť považuje za absolútne nedôvodnú. Znamená to teda, že uvedeným postupom boli splnené prvé dva predpoklady na to, aby si mohol žalobca svoj nárok uplatniť na súde, pokiaľ mu generálna prokuratúra nevyhovela. Ohľadom tretieho predpokladu súd uviedol, že v súlade s ustálenou súdnou praxou štát zodpovedá za škodu spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia, ktoré sa skončilo oslobodením spod obžaloby. Ten, kto bol spod obžaloby oslobodený má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa zákona č. 514/2003 zásadne právo na náhradu škody vrátane náhrady nákladov na trovy obhajoby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom sa v konaní o náhrade škody nevyžaduje rozhodnutie o nezákonnosti trestného stíhania, ale postačuje právoplatné rozhodnutie, teda právoplatný oslobodzujúci rozsudok z dôvodov podľa § 285 písm. a), b) alebo c.) Tr. poriadku. Na takýto prípad je potrebné aplikovať právnu úpravu, ktorá je k danému prípadu najbližšia, a to úpravu zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím. K poslednému predpokladu súd uvádza, že navrhovateľ naplnil i uvedený predpoklad, keďže i proti uzneseniu o začatí trestného stíhania a zároveň o vznesení obvinenia podal sťažnosť. Okresná prokuratúra v Považskej Bystrici jeho sťažnosti nevyhovela, následne podala obžalobu a v súdnom konaní bol napokon vynesený oslobodzujúci rozsudok.

7. Súd ďalej konštatoval, že je nesporné, že zodpovednosť štátu je občiansko-právnou zodpovednosťou objektívnou, bez ohľadu na zavinenie, avšak pre vznik tejto zodpovednosti musia byť splnené všetky zákonom vyžadované podmienky, čo však splnené nebolo. Zdôraznil, že dôvodný je len ten nárok na náhradu škody, ak ide o škodu, ktorá vznikla priamo žalobcovi, ktorý bol trestne stíhaný, obvinený a obžalovaný, teda musí sa jednať o úbytok v jeho majetkovej sfére. Trovy nutnej obhajoby, ktoré žalobcovi v súvislosti s jeho trestným stíhaním vznikli, preukázateľne platila jeho matka, a to v čase, keď žalobca bol mladistvý, neploletý, a teda matka platila za neho tieto trovy ako jeho zákonná zástupkyňa. Pokiaľ trovy obhajoby hradila jeho matka bez toho, aby žalobca preukázal, že v čase, keď ich platila, sa so žalobcom dohodla na tom, že keď bude plnoletý a zárobkovo činný, túto sumu jej vráti, tak podľa názoru súdu prvej inštancie nie je možné ustáliť, že by škoda vznikla priamo žalobcovi, preto žalobu súd zamietol.

8. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe vyhovie, alternatívne, že napadnutý rozsudok zruší a vec vráti súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súhlasil s argumentáciou súdu prvej inštancie, že zodpovednosť štátu je objektívna, bez ohľadu na zavinenie a ústredným orgánom je Generálna prokuratúra Slovenskej republiky. Súhlasil s tým, že po vznesení obvinenia musel mať ako mladistvý obhajcu tak, ako to stanovuje § 33 a § 34 Trestného poriadku. Jeho matka v tomto trestnom konaní vystupovala ako zákonný zástupca. Po dohode s matkou si žalobca zvolil na obhajobu U.. S. a pre odvolacie konanie Advokátsku kanceláriu U.. T. T., advokát, spol. s r.o. Súd vyúčtované trovy preskúmal a tieto boli v súlade s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. Predstavujú celkom sumu 813,01 Eur. Napriek tomu súd návrh zamietol, majúc za to, že zostala spornou otázka, či žalobcovi skutočne vznikla škoda. Žalobca matke peniaze vrátil v celom rozsahu dňa 25.09.2016, nakoľko už pracoval. Pokiaľ súd túto otázku považoval za spornú, nič mu nebránilo žalobcu a jeho matku na pojednávaní vypočuť. Poprel tvrdenia protistrany, že škoda žalobcovi nevznikla. Zdôraznil, že bol klientom advokátov podľa ust. § 1 ods. 1 citovanej vyhlášky. Práva a povinnosti sa týkali výlučne žalobcu a nie jeho matky. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. poškodeným je ten, kto bol účastníkom konania. Nebola to jeho matka, ale bol to žalobca.

9. Žalovaná v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny. Zdôraznila, že proces dokazovania je v novej právnej úprave (§ 185 CSP) vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom a na princípe kontradiktórnosti. Súd má tak obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa presúva na procesné strany. O prostriedkoch procesného útoku a prostriedkoch procesnej obrany boli žalobca, ako aj žalovaná, v konaní riadne poučení. Žalobca na pojednávaní uviedol, že nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, a preto bolo vydané uznesenie, ktorým súd dokazovanie vyhlásil za skončené. Zástupkyňa žalobcu, konajúca na základe substitučného plnomocenstva nenavrhol vykonanie dôkazu, spočívajúceho vo vypočutí žalobcu, prípadne jeho matky. Na pojednávaní uviedla, že trovy platila matka a nemá vedomosť, že by sa žalobca s matkou nejakým spôsobom medzi sebou vypořádali. Tvrdenie žalobcu v podanom odvolaní, že došlo k vypořádaniu medzi ním a matkou dňa 25.09.2016, je preto potrebné považovať za účelové. Žalobca ho použil na svoju obranu až po zistení dôvodov neuznania jeho nároku. O novotvrdenej skutočnosti žalobca nepredložil žiaden dôkaz. Jediným dôkazom, predloženým v spise, je dôkaz o tom, že trovy obhajoby platila matka žalobcu.

10. Krajský súd uznesením zo dňa 8.11.2017 sp.zn. 19Co/261/2017 - 87 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení poukázal na to, že sa stotožňuje s právnym názorom súdu prvej inštancie v tom, že v posudzovanej veci bola zistená nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia v spojitosti s uznesením o zamietnutí sťažnosti obvineného, vyslovená implicitne oslobodzujúcim rozsudkom z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a súčasne boli splnené podmienky predbežného prerokovania nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., preto je nárok žalobcu vo svojom základe dôvodný.

11. Krajský súd sa však nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že pokiaľ trovy nutnej obhajoby za žalobcu platila matka, žalobcovi škody nevznikla. Poukázal na to, že za skutočnú škodu sa považuje ujma, ktorá nastala (prejavuje sa) v majetkovej sfére poškodeného (spočíva v zmenšení jeho majetku) a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom - peniazmi. Za skutočnú škodu je nutné považovať takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodovou udalosťou, a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť na uvedení do predošlého stavu (stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR Cpj 87/70, publikované pod č. 55 ve Sbírcce soudních rozhodnutí a stanovisek, ročník 1971). Skutočnou škodou, za ktorú štát zodpovedá podľa zákona č. 514/2003 Z. z., môže byť aj náhrada trov nutnej obhajoby, ktoré sú v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím.

12. Krajský súd v odôvodnení svojho zrušujúceho rozhodnutia zdôraznil, že žalobca bol v čase začatia trestného stíhania mladistvý a v súlade s prísl. Ustanoveniami Trestného poriadku bol poučený, že musí mať v danej veci už v prípravnom konaní obhajcu, ktorého si môže zvoliť sám, alebo mu bude ustanovený súdom. Dňa 14.03.2014 matka žalobcu P. X. M. splnomocnila na zastupovanie žalobcu vo veci obhajoby v predmetnej trestnej veci JUDr. N. S., advokátku, teda právo zvoliť si obhajcu realizovala matka žalobcu, keďže bol maloletý. Dňa 07.01.2015 žalobca splnomocnil na svoju obhajobu v predmetnom konaní spoločnosť JUDr. T. T., advokát, spol. s r.o. a udelením tohto nového plnomocenstva sám žalobca realizoval Ústavou Slovenskej republiky zaručené právo na obhajobu.

13. Odvolací súd ďalej konštatoval, že trovy obhajoby, vzniknuté v trestnom konaní, sú uhradené. Dlh (predstavujúci trovy obhajoby) je vo vzťahu k obhajcovi/obhajcom žalobcu uhradený. Ak Trestný poriadok upravuje právo zvoliť si obhajcu, s ktorým právom súvisí aj odmena za poskytnuté právne služby klientom (Vyhláška č. 655/2004 Z. z.), je pre účely zodpovednosti štátu za škodu vzniknutú nezákonným rozhodnutím v súvislosti so vznikom škody, ako jedným zo zákonných predpokladov zodpovednosti, právne relevantné, že trovy obhajoby boli uhradené a dlh voči obhajcovi/obhajcom neexistuje. Tým na strane toho, v prospech koho boli právne služby poskytnuté, vznikla škoda. Vzťah medzi klientom advokáta, t. j. v danom prípade žalobcom a tým, kto odmenu za poskytnuté služby advokáta uhradil, t. j. v danom prípade jeho matkou, je samostatným právnym vzťahom a s uplatňovanou náhradou škody nesúvisí. Existencia peňažného vzťahu medzi žalobcom, v prospech ktorého bola obhajoba realizovaná a jeho matkou (zákonou zástupkyňou, ktorá trovy obhajoby zaplatila), nie je pre účely náhrady škody štátom rozhodná. Ustálený právny názor, že pokiaľ dlžník nezaplatil dlžnú čiastku svojmu veriteľovi, nemôže úspešne uplatniť nárok na jej náhradu, nakoľko mu škoda nevznikla, z ktorého vychádzal prvoinštančný súd, nie je pre nárok na náhradu škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. aplikovateľný

14. Keďže súd prvej inštancie po tom, ako dospel k záveru, že žalobcovi škoda nevznikla, v dôsledku čoho žalobu zamietol, sa nezaoberal výškou uplatnenej škody a jej dôvodnosťou, krajský súd uviedol, že bude povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní posúdiť účelnosť vynaložených trov obhajoby a opätovne vo veci rozhodnúť s tým, že poukázal na to, že síce odmenu za prevzatie veci a prípravu zastúpenia pre obhajcu v odvolacom konaní obhajca uplatňuje dôvodne, avšak nemôže ísť na ťarchu štátu (subjektu zodpovedného za vzniknutú škodu), že žalobca si svojvoľne zvolil iného obhajcu.

15. Žalobca po doručení rozhodnutia krajského súdu a akceptovaní námietky o svojvoľnom zvolení si obhajcu v odvolacom konaní, zbral čiastočne žalobu späť, a to v časti o zaplatenie 82,42 € a žiadal v tejto časti konanie zastaviť a zaviazal žalovanú k zaplateniu 730,59 € spolu s 5%-ným úrokom z omeškania od 17.11.2016, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaná s týmto čiastočným späťvzatím žaloby súhlasila, preto súd podľa ustanovenia § 145 ods. 2 C.s.p v tejto časti konanie zastavil.

16. Tunajší súd doplnil dokazovanie oboznámením úkonov, ktoré vykonali obhajcovia žalobcu v rámci tr. konania, výsluchom právnych zástupcov strán sporu, oboznámením špecifikácie trov obhajoby JUDr. S. zo dňa 22.1.2018.

17. Po doplnenom dokazovaní a vychádzajúc z vykonaného dokazovania pred prvým rozhodnutím vo veci súd zistil nasledovný skutkový stav:

18. Dňa 28. 2. 2014 vyšetrovateľ ORPZ v Považskej Bystrici, odbor kriminálnej polície uznesením ČVS:ORP-129/1-VYS-PB-2014 vzniesol obvinenie žalobcovi vo veci prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, 2 písm. c/ Tr. zákona, z ktorého odôvodnenia súd zistil, že trestné stíhanie bolo začaté na základe trestného oznámenia, ktoré vykonal U. Q. dňa 21. 2. 2014 o tom, že žalobca, vtedy ako mladistvý, sa dňa 21. 2. 2014 zmocnil motorového vozidla B.: F. XXXBU, majiteľom ktorého bol oznamovateľ (nevlastný starý otec žalobcu) ako aj stará matka žalobcu B. Q.. V odôvodnení je ďalej uvedené, že vzhľadom na to, že zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že bol spáchaný trestný čin a je dostatočne odôvodnený záver, že ho spáchala určitá osoba, vyšetrovateľ rozhodol o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia žalobcovi. Uvedené uznesenie vyšetrovateľa je súčasťou preverovacieho spisu (čl. 3.)

19. Z trestného spisu súd zistil, že dňa 17. 3. 2014 advokátka JUDr. N. S., ktorá v trestnom konaní zastupovala žalobcu ako obvineného, podala na ORPZ Považská Bystrica proti vyššie uvedenému uzneseniu sťažnosť, ktorej dôvody doplnila podaním doručeným ORPZ dňa 28. 3. 2014 mailom a 1. 4. 2014 osobne. Okresná prokuratúra Považská Bystrica uznesením zo dňa 11. 4. 2014 č. k. Pv278/14/3306-7 predmetnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietla. V odôvodnení okresná prokuratúra konštatuje, že predmetné motorové vozidlo je v BSM B. Y. U. Q., ktorých manželstvo bolo rozvedené, avšak ich BSM nie je doposiaľ vysporiadané. V evidenčnej karte vozidla je síce ako vlastník a držiteľ vozidla uvedený len U. Q., napriek tomu spoluvlastníčkou vozidla je aj B. Q.. Dôvodom odmietnutia sťažnosti bola skutočnosť, že prokurátorka okresnej prokuratúry považovala uznesenie o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia mladistvému Y. M. za zákonné a dôvodné. Následne Okresná prokuratúra Považská Bystrica dňa 7. 7. 2014 podala na mladistvého Y. M. (žalobcu) obžalobu pre prečin neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods.1, ods. 2 písm. c/ Tr. zák. Na základe tejto obžaloby Okresný súd Považská Bystrica nariadil hlavné pojednávanie na 11. 11. 2014, na ktorom žalobcu spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. poriadku oslobodil, a to rozsudkom č. k. 2T/166/2014-149, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. 9. 2015, nakoľko daný skutok nie je trestným činom. Okresná prokuratúra podala proti uvedenému rozsudku dňa 26. 1. 2015 odvolanie, na základe ktorého rozhodoval Krajský súd v Trenčíne, ktorý uznesením č. k. 23To/22/2015-166 zo dňa 21. 9. 2015 odvolanie prokurátorky zamietol, pretože nie je dôvodné.

20. Z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 2. 4. 2014 vystavený advokátkou JUDr. N. S. X. N., Ž.B. P. M. v uvedený deň vyplatila advokátke JUDr. S. 500 Eur. Účel je označený ako PB25/14.

21. Z výpisu z VÚB BANKY zo dňa 28. 2. 2015 súd zistil, že dňa 18. 2. 2015 bola pripísaná na účet právneho zástupcu žalobcu suma 250 Eur označená variabilným symbolom 902015/SS/KS a ceruzkou je dopísaná spisová značka, pod ktorým právny zástupca danú vec viedol t. j. č. 20/15. Z pokladničného

dokladu č. 001 zo dňa 21. 9. 2015 súd zistil úhradu 69,46 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu, na ktorom je rukou dopísaná spisová značka PB20/15, čo je spisová značka, pod ktorou právny zástupca žalobcu viedol obhajobu žalobcu v trestnom konaní v rámci odvolacieho konania. Žalobca uviedol, že aj túto sumu tak, ako aj sumu 250 Eur zaplatila jeho matka. Celkom zaplatila 319,46 Eur.

22. Žalobca prostredníctvom právneho zástupcu listom zo dňa 30. 9. 2016, adresovanom Generálnej prokuratúre SR, si uplatnil náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. s poukazom na to, že bolo voči nemu vedené trestné stíhanie, pričom voči uzneseniu o začatí trestného stíhania aj vznesení obvinenia podal sťažnosť, o ktorej rozhodovala Okresná prokuratúra v Považskej Bystrici, ktorá sťažnosť odmietla ako nedôvodnú. Následne táto podala obžalobu, avšak spod obžaloby bol oslobodený rozsudkom č. k. 2T/166/2014-149 zo dňa 11. 11. 2014, ktorý nadobudol právoplatnosť 21. 9. 2015. Žalobca v žiadosti uviedol, že s týmto trestným stíhaním mu vznikla škoda, a to v súvislosti s tým, že sa jednalo nutnú obhajobu, pričom v prvostupňovom konaní ho obhajovala JUDr. N. S., ktorej titulom trov obhajoby vyplatil 500 Eur za 7 úkonov právnej pomoci vrátane režijných paušálov a následne po tom, ako mu JUDr. S. vypovedala plnomocenstvo, zvolil si nového obhajcu spol. JUDr. T. T., advokát, spol. s r.o. Š.X. XXX/ X, F. W.. Uvedená advokátska spoločnosť po prevzatí veci a príprave zastúpenia podala vyjadrenie k odvolaniu prokuratúry zo dňa 4. 2. 2015 a U.. T. sa zúčastnil verejného zasadnutia na Krajskom súde v Trenčíne dňa 21. 9. 2015. Trovy obhajoby spol. JUDr. T. T., advokát, spol. s r.o. vyčíslil žalobca v danej žiadosti v celkovej výške 313,01 Eur a tieto pozostávali z prevzatia a prípravy zastúpenia dňa 2. 2. 2015, podania vyjadrenia na odvolanie zo dňa 4. 2. 2015 a obhajoby pri verejnom zasadnutí dňa 21. 9. 2015, každý úkon v hodnote 60,11 Eur. Zároveň si právny zástupca žalobcu uplatňoval aj stratu času za 4 polhodiny po 13,98 Eur v celkovej výške 55,92 Eur, taktiež cestovné z Považskej Bystrice do Trenčína a späť, vzdialenosť 92 km pri použití služobného motorového vozidla P.-W. I. XXX I. X P., Š. F. XXX W., kubatúra 2987 cm³ pri priemernej spotrebe 7,7 l na 100 km pri zohľadnení amortizácie vozidla celkom cestovné požadoval právny zástupca žalobcu vo výške 24,59 Eur. Spolu trovy právneho zastúpenia bez DPH predstavovali sumu 260,84 Eur a po pripočítaní 25 % DPH t. j. po pripočítaní sumy 52,17 Eur, trovy obhajoby predstavovali sumu 313,01 Eur.

23. Žalobca pôvodne uplatňoval náhradu škody titulom vyplatených trov obhajoby v celkovej výške 813,01 Eur s príslušenstvom tak, ako sú tieto trovy špecifikované v žalobe. Po čiastočnom späťvzati žaloby škodu žalobca uplatňoval vo výške 730,59 € s príslušenstvom .

24. Právny zástupca žalobcu doplnil do spisu špecifikáciu trov obhajoby v trestnom konaní, kedy žalobca bol obhajovaný U.. S., ako dôkaz o dôvodnosti uplatnenej škody z tohto titulu vo výške 500 Eur, ktorú špecifikáciu mu zaslala JUDr. S. dňa 22. 1. 2018.

25. Z predloženej špecifikácie (čl. 99 spisu) súd zistil, že advokátka JUDr. S. uviedla, že v rámci obhajoby vykonala 7 úkonov, a to prevzatie obhajoby, podanie sťažnosti proti uznesení o vznesení obvinenia, účasť na výsluchu poškodenej, porada pred výsluchom obvineného a matky obvineného dňa 25. 4. 2014 v trvaní od 12,00 hod 13,20 hod, účasť pri výsluchu obvineného a matky obvineného dňa 25. 4. 2014 od 13,30 hod do 14,25 hod, preštudovanie spisu a vykonala obhajobu na hlavnom pojednávaní. Uvedená advokátka v predmetnom liste uviedla, že porady s klientom za účelom prípravy na výsluchy a hlavné pojednávanie si neúčtovala. Úkon účtovala vo výške 67 Eur, režijný paušál vo výške 8,04 Eur a spolu trovy obhajoby predstavovali spolu s režijným paušálom sumu 525,28 Eur. Keďže v danej veci bola zložená záloha 500 Eur, rozdiel vo výške 25,28 Eur už nežiadala uhradiť.

26. Žalovaná namietala, že nesúhlasia s vyčísleným počtom úkonov, takýto dôkaz považuje za nedostatočný, predovšetkým vo vzťahu k porade s obvineným a jeho matkou, ktorá nebola zo strany žalobcu nijako preukázaná.

27. Právny zástupca žalobcu namietal, že porady s klientom nebývajú súčasťou trestného spisu a že dodatočne súdu predloží zápis z tejto porady a z tohto dôvodu žiadal, aby súd pojednávanie odročil. Súd však jeho žiadosť neakceptoval s poukazom na to, že už pri predkladaní tohto dôkazu (špecifikácie trov U.. S.) právnomu zástupcovi žalobcovi muselo byť zrejmé, že sa jedná o nedostatočný dôkaz ohľadom v nej uvádzanej porady s klientom a jeho matkou, a teda takýto dôkaz mohol právny zást. žalobcu doručiť spolu s týmto vyjadrením a zabezpečiť si ho skôr (§ 153 ods. 2 C.s.p.) a odročenie pojednávania sa súdu javilo ako nehospodárne.

28. Z vyšetrovacieho (preverovacieho) spis ČVS, ORP-129/1-VYS-PB-2014 a trestného súdneho spisu sp. zn. 2T/166/2014 súd zistil, že JUDr. N. S. vykonala nasledovné úkony právnej pomoci: prevzatie vecí a príprava obhajoby dňa 14.3.2014 (č.l. 16,17 vyšetrovacieho spisu), podanie sťažnosti dňa 17.3.2014 proti uzneseniu o vznesení obvinenia (č.l.5 a 8 vyšetrovacieho spisu), účasť pri výsluchu poškodeného U. Q. dňa 11.4.2014 v trvaní od 08.45 hod. do 9.55 hod. (č.l. 20,23 vyšetrovacieho spisu) účasť pri výsluchu obvineného dňa 25.4.2014 v trvaní od 13.30 hod. do 14.00 hod. (č.l. 18,19 vyšetrovacieho spisu), účasť pri výsluchu svedkyne X. M., matky žalobcu dňa 25.4.2014 v trvaní od 14.00.hod do 14.25 hod. (č.l. 27 vyšetrovacieho spisu), preštudovanie trestného spisu dňa 24.6,2014 v trvaní od 13.00 hod. do 13.25 hod. (č.l. 123 vyšetrovacieho spisu), obhajoba na hlavnom pojednávaní dňa 11.11.2014 (č.l. 137 trestného súdneho spisu). Iné úkony zo spisov nevyplývajú.

29. Z trestného súdneho spisu sp. zn. 2T/166/2014 súd zistil, že JUDr. T. T. vykonal nasledovné úkony právnej pomoci: prevzatie a príprava obhajoby dňa 2.2.2015 (č.l. 156), vyjadrenie k odvolaniu prokurátora dňa 4.2.2015 (č.l. 159), účasť na verejnom zasadnutí na Krajskom súde v Trenčíne dňa 21.9.2015 v trvaní od 8.35 hod. do 9.12 hod. (č.l. 164,165).

30. Z listu U.. S. zo dňa 3. 9. 2015, adresovanom žalobcovi, súd zistil, že JUDr. S. oznámila žalobcovi ukončenie obhajoby v trestnej veci 2T/166/2014 s poukazom na to, že sa s ním nemohla skontaktovať po oslobodzujúcom rozsudku, a teda ani nemohla vykonať prípravu obhajoby pred Krajský súdom v Trenčíne, keďže prokuratúra podala proti oslobodzujúcemu rozsudku odvolanie.

31. Právny zástupca žalobcu v záverečnej reči žiadal žalobe v celom rozsahu vyhovieť s prihliadnutím na čiastočné späťvzatie žaloby s poukazom na to, že žalobca preukázal úhradu trov obhajoby JUDr. S. vo výške 500 Eur, tieto trovy dokonca podľa tarify prevýšili zloženú zálohu 500 Eur, napriek tomu žiadali len túto sumu. Nemožno preto konštatovať, že by sa jednalo o neadekvátne trovy obhajoby. Poukázal tiež na to, že pokiaľ krajský súd namietal vo vzťahu k žalovanej nedôvodnosť uplatňovania úkonu „prevzatie vecí a príprava obhajoby“ 2x, teda aj za JUDr. S. a aj za jeho kanceláriu, tak toto akceptovali a v tejto časti zobrali žalobu späť.

32. Splnomocnená zástupkyňa žalovanej poukázala na to, že naďalej zotrvávajú na tvrdení, že žalobcovi žiadna škoda nevznikla, že na jeho majetku nedošlo k žiadnemu úbytku, pretože žiadnym spôsobom nepreukázal, čo i len čiastočné uhradenie vyplatených trov obhajoby svojej matke. Taktiež namietala, že doposiaľ žaloba nešpecifikoval, či si uplatňuje náhradu škody z titulu nesprávneho úradného postupu alebo z titulu nezákonného rozhodnutia a nepreukázal žiadny nezákonný postup žalovanej a ani nezákonné rozhodnutie. Uviedla tiež, že podľa jej názoru priznanie trov v tomto konaní v prípade úspechu žalobcu by bolo v rozpore s dobrými mravmi, pretože v čase podania obžaloby boli splnené všetky predpoklady na podanie obžaloby a až na hlavnom pojednávaní došlo k zmene výpovede svedka, čo zmenilo dôvody obžaloby a ovplyvnilo rozhodnutie súdu. V prípade, že súd vyhovie žalobe žiadala poskytnúť lehotu dlhšiu na plnenie vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná je napojená na štátnu pokladnicu, od ktorej bude musieť žiadať peniaze, čo si vyžiada určitý čas.

33. Podľa ustanovenia § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

34. Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 cit. zákona zodpovednosti podľa ods. 1, sa nemožno zbaviť.

35. Podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. f) cit. zákona vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra SR, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu v občiansko-súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

36. Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 cit. zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

37. Podľa ustanovenia § 6 ods. 1 cit. zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazané rozhodnutím tohto orgánu.

38. Podľa ustanovenia § 6 ods. 2 cit. zákona, právo podľa ods. 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

39. Podľa ustanovenia § 15 ods. 1 cit. zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len žiadosť) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

40. Podľa ustanovenia § 16 ods. 4 cit. zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uspokojí iba jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať len úhradu v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najneskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím 6 mesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

41. Podľa ustanovenia § 17 ods. 1 cit. zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

42. Podľa ustanovenia § 18 ods. 1 cit. zákona náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie, a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu.

43. Podľa ustanovenia § 18 ods. 3 cit. zákona súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktorého zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

44. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že v posudzovanej veci bola zistená nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia v spojitosti s uznesením o zamietnutí sťažnosti obvineného, vyslovená implicitne oslobodzujúcim rozsudkom z dôvodu, že skutok nie je trestným činom a súčasne boli splnené podmienky predbežného prerokovania nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., je nárok žalobcu vo svojom základe dôvodný.

45. Skutočnosť, že žalovaná za škodu, uplatnenú v tomto konaní, zodpovedá, teda, že je vo veci pasívne vecne legitimovaná, súd podrobne zdôvodnil v poradí prvom svojom rozsudku a krajský súd sa s daným záverom stotožnil, preto súd v tomto odkazuje na odôvodnenie v daných rozhodnutiach tunajšieho a krajského súdu.

46. Predmetom konania v danej veci je náhrada škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Žalobca požadoval náhradu trov obhajoby (nutnej obhajoby) vynaložených v súvislosti s jeho nezákonným trestným stíhaním v celkovej sume 730,59 Eur s príslušenstvom, čo je škoda znížená o sumu, ohľadom ktorej zoberal žalobca žalobu čiastočne späť.

47. Vychádzajúc z právneho názoru krajského súdu v danej veci je právne irelevantné, že trovy obhajoby neplatil žalobca, ale jeho matka, pretože žalobca v čase začatia trestného stíhania nebol zárobkovo činný a možno predpokladať, že bol nemajetný. Pre ekonomické dôvody však nemožno vylúčiť mladistvého z možnosti zvoliť si svojho obhajcu. Právo zvoliť si obhajcu realizovala matka žalobcu, neskôr konaní pred odvolacím súdom žalobca, pričom niet sporu o tom, že matka žalobcu

trovy tejto nutnej obhajoby uhradila. Existencia peňažného vzťahu medzi žalobcom, v prospech ktorého bola obhajoba realizovaná a jeho matkou (zákonnou zástupkyňou, ktorá trovy obhajoby zaplatila), nie je pre účely náhrady škody štátom rozhodná. Rozhodné je to, že uhradením trov obhajoby škody vznikla žalobcovi, pretože v jeho prospech boli právne služby poskytnuté.

48. Keďže tunajší súd pri prvom rozhodovaní vo veci sa nezaoberal výškou uplatnenej škody a jej dôvodnosťou (vykonané dôkazy neboli súdom prvej inštancie vyhodnotené), súd tak urobil v doplnenom dokazovaní a zameral sa na účelnosť týchto trov obhajoby, ako aj správnosť výpočtu ich účtovania, keďže žalovaná výšku škody namietala.

49. Z dokazovania nesporne vyplynulo, že žalobca ohľadom trov obhajoby platenej JUDr. S. sa úspešne mohol domáhať ich zaplataenia ako škody od žalovanej len vo výške 408,90 Eur, a to s poukazom na nasledovné zdôvodnenie :

50. Obhajkyňa vypočítala hodnotu úkonu 67,- Eur a v tejto výške podľa jej vyjadrenia mala právo účtovať odmenu za 7 úkonov s pripočítaním 7x rež. paušál 8,04 Eur, čo spolu predstavuje sumu 525,28 Eur, no uspokojila sa len so zloženou zálohou vo výške 500,- Eur, zvyšok od žalobcu nežiadala, a preto rozdiel žalobca jej ani neplatil a ani si ho neuplatnil ako škodu.

51. V danom prípade však vychádzajúc z ust. § 1 ods. 4 Vyhl. č. 655/2004 Z. z., kedy výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o 4 roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa ods. 3. a keďže sa jednalo o úkony v r. 2014, výpočtovým základom, ktorý platil 4 roky predtým, bola suma 721,40 Eur, z čoho hodnota úkonu vychádzajú z ust. § 12 ods. 3 písm. a/ predstavuje sumu 60,11 Eur a nie 67 Eur, ktorá suma zodpovedá sume počítanej z výpočtového základu platného na r. 2014. Správne však bol účtovaný režijný paušál 8,04 Eur, keďže ten sa účtuje vychádzajúc z výpočtového základu platného v roku vykonania úkonu, čo v danom prípade predstavuje sumu 8,04 Eur.

52. Súd ďalej skúmal to, za aké úkony vzniklo právo JUDr. S. účtovať trovy obhajoby, ale tiež to, či žalobca preukázal uplatnenú výšku trov obhajoby, ktoré uplatňuje v tomto konaní ako škodu titulom ich zaplataenia. Niet sporu o tom, že tieto trovy boli obhajkyňi skutočne zaplataené vo výške 500 Eur a súd nerozporuje, že v rámci trov obhajoby mohla obhajkyňa požadovať aj odmenu za poradu so žalobcom a jeho matkou, avšak aby bol žalobca aj v tejto časti úspešný, musel by preukázať, že taká porada bola uskutočnená, a to predložením príslušného dôkazu, keďže porady s klientom nevyplývajú z trestného spisu a nestačí len tvrdenie obhajkyne v špecifikácii, ktorú v priebehu tohto sporu obhajkyňa doručila právnenmu zástupcovi žalobcu. Žalobca však danú poradu žiadnym spôsobom nepreukázal, hoci jeho právny zástupca musel vedieť, že bez doloženia podpísaného dokladu o vykonanej porade nebude môcť súd na tento úkon prihliadať. V danom prípade súd po tom, ako žalovaná namietala výšku trov obhajoby 500,- Eur (vyplataené JUDr. S.), vyhovel žalobcovi, resp. jeho právnenmu zástupcovi a odročil pojednávanie za účelom ich špecifikácie, ktorú následne aj žalobca predložil, avšak bez dôkazu o vykonanej porade. Opätovne preto žiadal o odročenie pojednávania, ktorému však súd v súlade s ust. §153 ods. 2 C.s.p. nevyhovel. Súd preto vychádzal z dôkazov v spise a keďže porada obhajkyne so žalobcom a jeho matkou nebola žalobcom preukázaná, súd považoval námietku žalovanej v tomto smere za dôvodnú a túto akceptoval. Odmenu za túto poradu nepovažoval súd za dôvodne uplatnenú, pretože nie je preukázaná.

53. V danom prípade súd výšku škody titulom trov obhajoby, vykonávanej JUDr. S. ustálil vo výške 408,90 Eur, vychádzajúc z dôkazov v spise, pričom nesporne ako úkony je nutné počítať prevzatie veci dňa 14.3.2014, podanie sťažnosti zo dňa 17. 3. 2014, preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 24. 6. 2014, účasť na výsluchu poškodeného U. Q. dňa 11. 4. 2014 (v špecifikácii obhajkyne výsluch „poškodenej“), a obhajobu na hlavnom pojednávaní dňa 11. 11. 2014. Úkony účasť pri výsluchu obvineného a svedkyne X. M., ktoré boli vykonávané v ten istý deň, t. j. 25. 4. 2014, je nutné podľa ustanovenia § 13a ods. 1 písm. d/ Vyhl. č. 655/2004 Z. z. počítať len ako jeden úkon, pretože sa jedná o úkony na seba naväzujúce, ktoré netrvali viac ako 4 hodiny, čo znamená, že za tieto úkony patrí odmena len za 1 začatú dvojhodinu, pretože oba úkony trvali od 13,30 hod do 14,25 hod, čo nie je ani hodina. Znamená to teda, že dôvodne uplatnená škoda je škoda zodpovedajúca odmene za 6 úkonov právnej pomoci á úkon 6,11 Eur a 6x režijný paušál 8,04 Eur, čo spolu predstavuje sumu 408,90 Eur.

54. Čo sa týka škody titulom trov obhajoby JUDr. T. v rámci trestného konania v odvolacom konaní pred súdom, tieto trovy si obhajca uplatnil vo výške 313,01 Eur, ktoré špecifikoval tak v žalobe, ako aj v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku, pričom nesporne zrejme omylom obhajca si neuplatnil za žiadny z úkonov režijný paušál. Súd však môže rozhodovať len o nároku, ktorý jednak bol uplatnený v rámci žiadosti o predbežné prerokovanie a následne bol aj predmetom žaloby. Znamená to teda, že aj pokiaľ by si žalobca uplatnenú škodu z tohto titulu navýšil o 3x režijný paušál za 3 úkony, súd by na takto uplatnenú navýšenú škodu neprihliadal, keďže nebola uplatnená v žiadosti o predbežné prerokovanie nároku.

55. Hoci v žalobe náhrada škody titulom rež. paušálu uplatnená nebola, napriek tomu žalobca v čiastočnom späťvzati, keď akceptoval upozornenie krajského súdu na neúčelnosť opätovného účtovania úkonu „prevzatie vecí a príprava obhajoby“ (žalobca preukázateľne svojvoľne bezdôvodne zmenil obhajcu v trestnom konaní, a teda tieto trovy s tým spojené si musí znášať sám), žalobca zobral čiastočne späť svoju žalobu nielen vo výške 60,11 eur, čo je hodnota úkonu, ale zobral späť aj sumu 8,04 € + príslušnú DPH. Späťvzatie žaloby, aj to čiastočné, je dispozitívnym právom žalobcu a súd nemal dôvod ani právo upozorňovať žalobcu na zrejmy omyl a chybu a keďže žalovaná s týmto čiastočným späťvzatím súhlasila, súd konanie v časti o zaplatenie 82,42 Eur s príslušenstvom zastavil.

56. Z dôkazov jednoznačne vyplýva, že obhajca U. T. prevzal obhajobu 2. 2. 2015, podal vyjadrenie k odvolaniu prokurátora dňa 4. 2. 2015 a bol účastný na verejnom zasadnutí pred Krajským súdom v Trenčíne dňa 21. 9. 2015 v trvaní od 8,35 hod do 9,12 hod. Za účasť na verejnom zasadnutí pred Krajským súdom v Trenčíne, ktorý má sídlo mimo sídla advokátskej kancelárie, má obhajca právo na uplatnenie straty času za 4 polhodiny po 13,98 Eur, čo je spolu 55,92 Eur, ako aj cestovné v celkovej výške 24,59 Eur, ktoré je riadne v žalobe vyšpecifikované a právny zástupca žalobcu predložil aj veľký technický preukaz k motorovému vozidlu, ktoré na túto cestu použil. Taktiež preukázal, že je platcom DPH, a teda spolu s DPH dôvodne vyúčtoval žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 313,01 Eur, ktoré mu aj boli zaplatené, a to aj za prevzatie vecí a prípravu obhajoby, keďže sám žalobca si ho zvolil.

57. Po odpočítaní čiastočne späťvzatej sumy vo výške 82,42 Eur dôvodne uplatnená škoda titulom trov obhajoby, poskytnutej kanceláriou JUDr. T., potom predstavuje sumu 230,59 Eur. Po pripočítaní dôvodne uplatnenej škody titulom trov obhajoby poskytnutej JUDr. S. vo výške 408,90 Eur, dôvodne uplatnená suma predstavuje sumu 639,49 Eur a v tejto výške súd žalobe žalobcu aj vyhovel.

58. Keďže po čiastočnom späťvzati žaloby žalobca žiadal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu 730,59 Eur, pričom súd vyhovel len čo do sumy 639,49 Eur s príslušenstvom, vo zvyšku súd žalobu zamietol.

59. Škodu súd priznal žalobcovi aj spolu s uplatneným 5 %-ným úrokom z omeškania ročne od 17.11.2016 do zaplatenia, ktorý bol uplatnený v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Zb., pričom taktiež správne si tieto úroky žalobca účtoval odo dňa nasledujúceho po dni, kedy právny zástupca žalobcu obdržal vyjadrenie GP SR zo dňa 9. 11. 2016, v ktorom žalovaná oznámila, že žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody považuje za absolútne nedôvodnú. Uvedené vyjadrenie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu 16.11.2016, ktorý dátum žalovaná nespochybnila a daný dátum vyplýva aj z dôkazu predloženým žalobcom (čl. 10 spisu).

60. O trovách konania súd rozhodol podľa usta. § 262 ods. 1, 2 C.sp. vychádzajúc z ust. § 255 ods. 2 a 256 ods. 1 C.s.p.

61. Čo sa týka čiastočného späťvzatia žaloby, súd konštatuje, že tým, že žalobca zobral čiastočne žalobu späť, v danej časti procesne zaviniť, že sa konanie zastavilo, preto z tejto sumy by patrila náhrada trov konania žalovanej. Tak isto náhrada trov konania by patrila žalovanej aj z časti, v ktorej súd žalobu zamietol. Je preto zřejmé, že úspech strán sporu v tomto konaní je pomerný, pričom žalobca mal úspech 87,53 %, neúspech čo je úspech žalobcu 12,47 %, čo znamená, že čistý úspech žalobcu je 75,06 % a v tomto rozsahu súd aj priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Súd neprihliadol na námietku žalovanej, ktorá namietala, že priznanie trov žalobcovi by bolo v rozpore s dobrými mravmi vzhľadom k tomu, že až zmena výpovede svedkyne na hlavnom pojednávaní spôsobila, že došlo k vyhláseniu oslobodzujúceho rozsudku, pretože súd je toho názoru, že podstatné v tomto prípade je, či súd ustálil,

že nárok na náhradu škody vyplýva z nezákonného rozhodnutia, čo v tomto prípade ustálil, a teda pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal jednoznačne len zo zásady úspechu a neúspechu strán v spore. Súd pri rozhodovaní o trovách konania rozhodne nie je oprávnený posudzovať dôvody, či dôkazy, ktoré v trestnom konaní súd zohľadnil pri rozhodovaní a vyhlásení oslobodzujúceho rozsudku.

62. V súlade s ust. § 232 ods. 3 C.s.p. súd povinnosť žalovanej plniť neurčil v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ale poskytol žalovanej dlhšiu lehotu, a to 30 dní, vzhľadom na to, že akceptoval žiadosť žalovanej, aby v prípade vyhovenia žalobe, jej bola poskytnutá dlhšia lehota na plnenie, keďže prostriedky na zaplatenie priznanej sumy budú musieť žiadať od štátnej pokladnice, teda prostriedky nebudú mať k dispozícii do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a mohli by sa dostať potom do omeškania s plnením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v 2 vyhotoveniach.

Podľa § 127 ods. 1, 2 C.s.p. v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Náležitosťou podania urobeného v prebiehajúcom konaní je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 363 C.s.p. sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne neplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na exekúciu.